

ካብ መሸጣ ውሸጣዊ ናውይቲ ኣካላት ሲና

ብህግደፍ ዝፍጸም ዘሎ ሃገር ከደን ፖለቲካዊ ክሕደት ይጻቢ

ጭቡጥ ታሪኻዊ ሕጋውን ፖለቲካውን መርተዖ ሒዞ ዝተበገሰ ፍትሓዊ ህዝባዊ ሕቶ ሃገራዊ ነጻነት ኤርትራ፡ ካብ ኩሉ ዝኸበረ ናይ ደም ኣካልን ህይወትን ተኸፊልዎ ኣብ 1991 ሰራዊት ባዕዳዊ መግዛእቲ ተሳዒሩ ዝተፈጥረ ናይ ስልጣን ባዶነት ብኤርትራዊ ምስተመልኦ፡ ብዙሓት ብፖለቲካዊ ግርህና ዝተጠቐዑ ኤርትራውያን ዘሕለፍዎ ሕሰምን ኣደራዕን፣ ዝኸፈለዎ ክልበትበትን መስዋእትን እናዘከሩ፡ ምሉእ ናይ ህይወት ነጥብ መቐይሮ ዝረኸቡ መሲልዎም፡ ብዘይ ሕጋውን ፖለቲካውን ልንም ውሕስነት ኩለመዳያዊ ቀጻልነቶም ኣብ ሓደ ውድብ ህዝባዊ ግንባር ገይሮም ነይሮም።

ኣብ ውድብ ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ብሓፈሻ፡ ኣብ ኢሳያስ ኣፈወርቂ ድማ ብፍላይ ደረት ኣልቦ እምነት ብምሕዳር፡ ጸጥታዊ ፍርሕን ስግኣትን፣ ዓፈናን ማእሰርትን፣ ተነጽሎን ስቅያታዊ መግረፍትን፣ ድሕረትን ድኽነትን፣ ጥሜትን ዓጸቦን፣ ኩናትን ሳዕቤናት ኩናት ተቐቢሩ፡ ታርኽ ዝኾነን ኣብ ኤርትራ መሰረታዊ ነጥብ መቐይሮ ከም ዝተገብረን ብምቕጻር፡ ከም መግለጺ ሓጎሶም ንሰሙናት ዘይኮነ ንወርሓት ናይ ሕጽነት መድረኽ ኣሕሊፎም። ኣብ ዓዲ ዝጸንሑ ካብ ድሩት ቁጠባዊ ትሕዝተኣም፡ ሸሻየ ማይ ኣዳልዮም ምስ ካብ ገድሊ ዝኣተው ደቆም ኣሕዋቶምን ወለዶምን ብሓባር ብሓጎስ ኣሕሊፈሞ።

ሓደ ድሕሪ ኣሰታት ንሓደ ክፍለ ዘመን ዝኣክል ኣብ ትሕቲ ተበራረይቲ መግዛእታዊ ሓይልታት ወዲቐ ብሕሱም ክደሃኽ ዝጸንሑ ህዝቢ፡ ብናይ 30 ዓመት መሪርን ዝተናወሐን ደማዊ ብረታዊ ቃልሲ ምስተግወተ ሓጎሱ ክገልጽ፡ ብኸንድዚ ዓቕሙ ዳስ ሕጽነት ሰሪሑ ከዕርፍ ክስሕቕ ክጻወት ንቡርዮ። ይግበኦ ድማዮ። ምስቲ ሓጎሱን ሕጽነቱን ጎና ጎኒ ከስተብህሉሉን ልንም ክገብረሉ ዝነበሮን መሰረታዊ ዛዕባ ግን ነይሩ። ግዳማዊ መግዛእትሰ ተባሪሩ፡ መሪሑ ነጻነት ዘምጸኦ ሓይልኽ ደርባዊ ፖለቲካዊ ተፈጥሮኡ ከመይዮ? ብሓቂ ህዝባዊ ድዮ? ብሓቂ ደሞክራሲያዊ ድዮ? ብሓቂ ኣብ ልዕልና ግዝኣተ ሕጊ ዝኣምን ድዮ? ካብ ኣድልዎን ትምክሕትን ድሑር ዝንባሌታት ነጻ ድዮ? ንህዝቢ ዝኸብር ዝፈርሕ ወይስ ንህዝቢ ሸቕጥ ቆጥ ኣቢሉ ኣፍሪሑ ዝገዝእ? ቃሉ ዝኸብር ድዮ ወይስ ጠላም?

ዝበዝሑ ኤርትራውያን ነዚ መሰረታዊ ፖለቲካውን ሕጋውን መለክዒታትዚ ኣይኮነን ባዕሎም ኣቐዲሞም ክሓስብዎ፡ ብገለ ፖለቲካዊ መንቋሕቋሕታ ቅድሚት ዝሰጎሙ ወገናት ዝፈሰስ ዝነበረ ናይ መጠንቀቕታ ደወል ክሰምዑ ፍቓደኛታት ኣይነበሩን። ንዘይደሞክራሲያዊ ባህሪ ጃንዳዊ ውዲታዊ መሪሕነት ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ/ድሒሩ ህግደፍ ጽቡቕ ጌሮም ዝተረድኡ ዜጋታት፡ እዚ ጉድለ ናይ ዓፈናን ጭፍጨፋን መሓውሩ ከይዘርገሑ፡ ዝኸፍኦ ስቓይን ስኽፍታን ከይመጽኦ ሕጂ ንለብም ወነንቲ ነብስናን ፖለቲካዊ መንነትናን ንኹን ብዝተፈላለዩ መሳለጥያታት ኣመት ይህቡ ነይሮም። ድሕሪ ምርግጋጽ ሃገራዊ ነጻነት ውሕስነት ክረክብ ዝነበሮ ሰብኣዊ ክብረት ተደፊሩ፡ ነጻነት ናብ ባርነት ከይተቐየረ፡ ንለብም ኣይንግሹ ንዝብል ትምህርታዊ ምኽርን መዋጽኦ ዝኸውን ፖለቲካዊ ኣንፈትን ብዓይኒ ዕሙት ብኸሕደትን ትሕቲ ሃገርነት ይግለጽ ነይሩ። ነቲ ቅነዕ ሓሳብ ብቲ ግጉይ ኣገንዘብኦምዮም ዝሃድንዎን ዝሃርምዎን ነይሮም።

ናትና ዝብልዎ ፖለቲካዊ መስመር ዘይብሎም፡ ሃገርና ምበር ህዝብና፡ መራሕትና ምበር መምርሒና ዘይፈልጡ ስምዒታውያንን ናይ ፖለቲካ ባሃማትን ከም ጽቡቕ መደቦ ብስልጣንን መጨፍለቕ ለባማትን ውልቀ መላኽ ከይኖም ኣገልጊሎም። ንሱ ብደም ብመልሓሱ ይሸጠም፡ ንሶም ብገንዘቦም፡ ብጉልበቶም፡ ብህይወቶም ብተግባር የገልግልዎ። ንሱ ዝያዳ መን ብእምነት የገልግሎ ካብቶም ብስምዒትን ብኸብደምን ዝምርሑ ናይ ፖለቲካ ባሃማት መሪጹ ዝተፈላለዩ ኣሃዱታት የጣይስ፣ መቕተሊ ህዝቢ ዝኸውን ዝተራቐቐ

ተተኮስትን መራኸቢታትን ይሸምት፣ ንዕኡ ዝስከም ናይ ኩናት ቁጠባዊ መትንታት የናዲ፣ ንሳቶም ስለምንታይ ናበይ ከይበሉ ትእዛዙ ይቕበሉን ይትግብሩን።

እቲ ኩሉ ዋጋ ዝተኸፈሎ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ብመሰረቱ ናይ መወዳእታ ሸቶኡ፡ ፖለቲካዊ ደሞክራሲያዊ ሓርነት፣ ቁጠባዊ ሓርነት፣ ባህላዊ ሓርነት፣ ኣብ ውሽጢ ኤርትራ ፍቶታዊ ማዕርነታዊ ሓድነት፣ ካብ ኤርትራ ወጻኢ ኣብ ናይ ሓባር ረብሓን ምክብባርን ዝተመሰረተ ግሉጽን ሕጋውን ዝምድና ረኺብና ብሰላም ምንባር፣ ከም ሕልሚ ጽቡቕ፣ እቲ ነዚ ቅኑዕ ሕልሚ ዚ ንምምጻእ ከበሃል ዝተኸፍለ ክቡር ናይ ህይወት ዋጋ ድማ ወትሩ ብሓብን ዝዝከር ሓላል፣ ይኹን ምበር ቡቲ ጉጅለ ብመደብ ተጠለሙን ተኸለፉን፣ ኣብ ኤርትራ በዚ ናይ ውሑዳን ጉጅለን ኣምለኽቱን ዘይተደፍረ ሰብኣውን ደሞክራሲያውን መሰላት የለን። መሪሕነታዊ ናይ ጥፍኣት ጃንዳ ሃንዳሲ ኣዛዚ፡ ብግዝያዊ ስምዒት ዝምርሑ ናይ ፖለቲካ በሃማት ምሳርን በትርን፡ ምስኪን ህዝቢ ድማ ከም ኣምን ተመንን ግደፍ በሃላይ ብዘይብሉ ክቐረጽን ክቐጥቀጥን ኮይኑ።

ድሕርዚ ካብዚ ጨካን ፋሽሽታዊ ተግባር ሃዲምካ ሓራ ምውጻእ ከም ኣማራጺ ተወሲዱ። "ኣብ ኤርትራ ምጽናሕ ዘላ እንኮ ዕድል ሞት'ያ፡ ኣብ ጉዕዞ ስደትን ግን ክልተ ዕድል ኣሎ። ሞት ወይ ኣብ ተዛማዲ ነጻነት ዘለዎ ሃገር በጺሕካ ኣራፊድካ ሞት"። እዚ ካብ ምልኪ ሃዲምካ ንበይንኻ ሓራ ምውጻእ፡ ተሰዲድካ ኣራፊድካ ሙማት ዝብል ኣተሓሳስባ ብርግጽ ቅኑዕ ምርጫ ኣይኮነን። እቲ ነዚ ኣተሓሳስባዚ ዝወለደ ዘበታዊ ፖለቲካዊ ሕማም ስለዝኾነ፡ ናብ ዓወት ዘበጽሕ ቅኑዕ ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ መስመር ወኒንካን ብተግባር ተቐቋሲካን ዝለግስ ሕማም 'ምበር ብህድማን ስደትን ዝፍወስ ኣይኮነን። ኮይኑ ግን ቡቲ ናይ ጥፍኣት ጉጅለ ኣብ ልዕሊ ዜጋታትን ማሕበራዊ ክፍልታትን ዝፍጸም ጨካን ግፍዒ ሓቂ፡ እቲ ኣነን ብዝዕድለይን ዝምራሕ ናይ ስደት ኣተሓሳስባውን ሓቂ ስለ ዝኾነ፡ ባይቶታት ኤርትራ ብጽምዋ ክሳብ ዝጥቀዓ ዋሕዚ ስደት ንዓለም ይቕጽል ኣሎ።

እቲ ስደት ጥራሕ ዘይኮነ ከም ሳዕቤኑ ኣብ ጉዕዞ ስደት ሰብ ምኻንካ ክሳብ ትጸልእ ዘስካሕክሕ ኢ-ሰብኣዊ ግፍዒታት ተራእዩ። ብድኻምን ጽምኢ ማይን ኣብ ምድብ በዳ ሰሃራ። መሸጣ ኣገዳስቲ ውሽጣዊ ናውይቲ ክፍልታት ኣብ ሲና። ጥንስቲ ኣደ ኣብ ማእከል ማያዊ ባሕሪ ወሊዳ ምስ ዕትብቲ፡ ዘይተበትካ ውላዳ ኣውያት እናስመዐት ዝሓለፈትሉ፡ ነቶም ኣብ በበይኑ እዋናት ዝጠፍኡ ከይረሳዕና ልዕሊ 300 ኤርትራውያን ብሓደ ጸሃይ ኣብ ላምፕዱዛ ዝሃለቑሉን ዝተፈላለያ ሃገራት ኣህጉራዊ ውድባት ብወግዒ መዓልቲ ሓዘን ዝኣወጃሉ፡ መራሕቲ ሃይማኖት ድሕሪ ደጊም ከምዚ ዝበለ ጃምላዊ መቕዘፍቲ ከይንርኢ ኢሎም ዝተማሕጸንሉ፡ ውጽዓት ህዝብታት ኤርትራ፡ ደለይቲ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ኤርትራውያንን ቀረባ ስድራ ቤት ግዳያትን ኣብ መሪር ሓዘን ዝኣተውሉ፡ ስማዊ መንግስቲ ህግደፍ ብወግዒ፡ ኤርትራውያን ሓደጋ ኣጋጢምዎ ዝብል ዜና ምቅላሕ ተጸይፉ፡ ኣፍሪቃውያን ስደተኛታት ኣብ ባሕሪ ሃሊቆም ክብል ዝጸብጸበሉ፡ ሬሳ ግዳያት ብግዳሳት ኣብ ሳናዱቕ ኣትዩ ኣብ ግዝያዊ መዕረፊ ምስተኣከባ ገንዘብ እንተተኸፊልዎ ናብ ዓዲ ኣትዩ ብንቡር ክቕበር ከም ዘፍቅድ ዝገለጸሉ፡ በሃማት ኣምለኽቱ ብወግዒ መንግስትና ከጽርፉ ካብ ሃገር ዝወጽኡ እንዳዕ ተሳቐዩ እንዳዕ ድማ ሞቱ ዝበልሉ፡ ቅድሚኡ ዘይገበርዎ ድሕሪኡውን ዘይቀጸልዎ፡ ኩምራ ስካሬን ኤርትራውያን ግዳያት ኣብ ዘለዎ ሃገራት ጣሊያን መበል 40 ዓመት ቦሎኛ ኢሎም ብዝለዓለ ወጻኢታት ዝለዓሉ ወተሃደራውያን ሓልፍትን ሚኒስተራት ዝተረኽቡሉ ሙዚቃዊ ምርኢት ዘካየድሉን እንክትዝኸር ብሓቂ ዘሕዝን ዝመርርን።

ሎሚ ግን ካብኡ ዝዓቢ ዘይሕዝን ተግባራት ይፍጸም ኣሎ። ኣብ ምድረ በዳ፡ ኣብ ሲና፡ ኣብ ባሕሪ ሜዲትራኒያን ካልኣት ብዙሓት ኤርትራውያን ዝጠፍእሉ ብሓቂ ዘሰቅቑዮ። እዚ ሰብኣዊ ስቓይዚ ከይኣክል ግን እነሆ ሰውር ሃገር ከደን ፖለቲካዊ ክድዓት ይፍጸም ኣሎ። ኤርትራውያን ኣብ ውሽጢ ኤርትራን ካብ ኤርትራ ወጻኢ ኣብ ጉዕዞ ስደትን በዚ ኣብ ኤርትራ ዘሎ ናይ ጥፍኣት ጉጅለ ኣእምሮኣም ተናዊጹ፣ ስድራ ቤታታት ተበታቲነን፣ ኣካሎም ጉዲሉ ክቡር ህይወቶም ስኢኖምዮም። እዚ እቲ ጠንቂ ብገበን ዝሓተተሉ፣ ካብ ህዝቢ ተሓቢእካ፡ ብህዝብን ሃገርን ምስምማዕ ግን ካብ ኩሉ ዘሕዝን ተረኽቦታት ዝዓበዩ ሓዘን፡ ካብ ኩሉ

ጥልመታት ዝኸፍኦ ድማ ክድግትዮ። ህዝቢ ከም ህዝቢ ኣብ ልዕሊኡ እንታይ ስምምዓት ይገበር ኣሎ ኣይፈልጥን። ትርጉም ብዘለዎ ኣገባብ ድማ ክፈልጥ ክነጥፍ ኣይረኣን። ደምበ ደለይቲ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ትርጉም ብዘለዎ ኣገባብ ክፈልጡ ኣይንቀሳቀሱን ድምጺም ኣየስምዑን ተጽዕኖ ኣይገብሩን። ሰብ ጽሩራ ኮለኔል ጀነራል፣ ሚኒስትራት ኣመሓደርቲ፣ እኩባት ሰብ ብረት፣ ሃማመተኤ ሃኮሰኤ ሃማደኤ ..ወዘተ ዝበሃሉ ህግደፋዊ ውዳሴታት፣ እንታይ ይገበር ኣሎ ኣይሓቱ ኣይቃወሙ።

ሓደ ሰብ ብህላወን መጻኢ ዕድል ሚሊዮናት ብስውር ይሰማማዕ ኣሎ። እዚ ከም ጥሙር ህዝብን ልኡላዊት ሃገርን ነበረ ዝገብር ውጽኢ ክድግትዮ። እዚ ከም ህዝብን ሃገር ነበረ ዝገብር ስውር ሃገራዊ ክድግት፣ ዝተፈላለዩ ኣብ ቀረባን ርሑቕን ዝርከቡ ነፍቶም ሃገራዊ ረብሓ ዘለዎም ወገናት ኢድ ከም ዘለዎ ድማ ምልክታት ይረኣ ኣሎ። እዚ ፖለቲካዊ መኣዝን ኤርትራውያን ብምቕያር፣ ልኡላውነት ኤርትራ ነበር ንምግባር ዝረኣ ዘሎ ምልክታት፣ ድሕሪ 5 ዓመት ድዩ ክፍጸም፣ ወይስ ድሕሪ 10-15 ዓመታት'ኳ ንጹር እንተዘይኮነ፣ ኣብ ዞባ ቀርኒ ኣፍሪቃ ሃገራዊ ስትራቴጂካዊ ረብሓኦም ከውሕሱ ስደልዩን፣ ስልጣኖም ከውሕሱ ዝደልዩን ቀላስን መሳሰይትን ኮይኖም ይሰርሑ ከም ዘለው ነቲ ካልእ መረዳኢታ ከይሓወስና፣ ብጉዳይ ህዝብን ሃገር ዝገበርካዩ ስምምዕ ዘይምግላጽ ምሕባእ ንገዛእ ርእሱ ኣብ ሓደ ዓቢ ስግኣት ዘእቱዮ። ካብ መሸጣ ናውይቲ ውሽጣዊ ኣካላት ሲና፣ ብህግደፍ ዝፍጸም ዘሎ ሃገር ከደን ፖለቲካዊ ክድግት ይዓቢ ዘበለና ድማ፣ ስቓይን ሞትን ዜጋታት ንምንእኣስ ዘይኮነ፣ ዝግበር ዘሎ ስውር ስምምዓት ህዝቢ ከም ህዝቢ መኣዝኑ ኣስሒቱ ዘጥፍእ ስለ ዝኾነዮ።

ብሓልዮት ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ ዝፍኖ፣ ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ፣ 18-01-2019